

Nr 21.

Utlåtande med anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående anslag till statens försöksgårdar för budgetåret 1950/51, m. m.

Medel till nettoutgifterna för statens försöksgårdar ha hittills anvisats under lantbrukshögskolans omkostnadsanslag. I årets statsverksproposition (IX H. T. p. 19) biträdde Kungl. Maj:t emellertid en framställning av styrelsen för lantbrukshögskolan och statens lantbruksförsök att medel till dessa utgifter skulle från och med budgetåret 1950/51 anvisas under ett särskilt förslagsanslag, benämnt Lantbrukshögskolan och statens lantbruksförsök: Statens försöksgårdar. Vid behandlingen av denna punkt i statsverkspropositionen hade riksdagen intet att erinra mot framställningen (utsk. utl. nr 1; r. skr. nr 9).

Kungl. Maj:t hemställde vidare i statsverkspropositionen (IX H. T. p. 27) att, i avbidan på särskild proposition i ämnet, anslaget till statens försöksgårdar skulle för budgetåret 1950/51 uppföras med ett beräknat belopp av 126 000 kronor.

Sedan 1949 års försöksgårdskommitté den 20 december 1949 avgivit betänkande med förslag rörande fortsatt utbyggnad av försöksgårdsverksamheten har Kungl. Maj:t i en till riksdagen den 27 januari 1950 avlåten, till jordbruksutskottet hänvisad proposition nr 76, under åberopande av propositionen bilagt utdrag av statsrådsprotokollet över jordbruksärenden för samma dag föreslagit riksdagen att *dels* å riksstaten för budgetåret 1950/51 under nionde huvudtiteln anvisa ett förslagsanslag av 156 800 kronor till Lantbrukshögskolan och statens lantbruksförsök: Statens försöksgårdar samt ett anslag av 40 000 kronor till Underhållsarbeten å vissa lantbruksakademien tillhöriga byggnader vid Experimentalfältet, *dels ock* å kapitalbudgeten för budgetåret 1950/51 under Statens affärsverksfonder: Domänverket anvisa ett investeringsanslag av 321 600 kronor till Byggnadsarbeten och markförvärv m. m. vid statens försöksgårdar.

I sitt betänkande framlägger försöksgårdskommittén ett program för upp- rustning av de nu befintliga försöksgårdarnas byggnader och fasta anläggningar. Vidare föreslås, att en utvidgad husdjursförsöksverksamhet skall komma till stånd vid vissa av gårdarna. Vid sidan av de statliga försöksgårdarna böra enligt kommitténs åsikt inrättas gårdar, som skola drivas av hushållningssällskapen och huvudsakligen tjäna demonstrations- och upplysnings- syften. Denna fråga anses böra utredas närmare. Slutligen framlägges ett

program för utbyggnad av det statliga försöksgårdssystemet, innebärande att åtta nya statliga försöksgårdar skola inrättas förutom en försöksgård vid Bogesund med särskilda uppgifter. Utbyggnaden skall enligt förslaget icke genomföras, förrän de nuvarande gårdarna blivit upprustade.

Med hänsyn till att åtskilliga beröringspunkter finnas mellan den fasta och den lokala försöksverksamheten samt den verksamhet, som bedrivs vid de statliga försöksgårdarna, har Kungl. Maj:t emellertid ansett, att resultatet av en planerad översyn av organisationen av den fasta och den lokala försöksverksamheten bör avvaktas, innan ställning tages till förslaget om en utvidgning av den statliga försöksgårdsverksamheten. Hinder torde däremot icke möta att nu upptaga till behandling kommitténs förslag, såvitt gäller upprustning av de nu förefintliga försöksgårdarnas byggnader och fasta anläggningar.

I propositionen behandlas vidare framställningar av högskolestyrelsen om inköp av vissa fastigheter för sammanläggning med Offers försöksgård, om medel till inlösen av vissa skulder, som åvila Wiads försöksgård, samt om anslag till underhållsarbeten å vissa byggnader vid Experimentalfältet.

Anslaget till statens försöksgårdar.

I sin framställning om anslag för budgetåret 1950/51 (skr. ²¹/₁₀ 1949) hemställer *styrelsen för lantbrukshögskolan och statens lantbruksförsök*, att till statens försöksgårdar skall för budgetåret 1950/51 anvisas ett förslagsanslag av 231 300 kronor. Av detta belopp avses 181 300 kronor för de normala nettoutgifterna, d. v. s. skillnaden mellan de utgifter och de inkomster, som med någorlunda säkerhet kunna beräknas i förväg. Återstående belopp, 50 000 kronor, begäres för att täcka oförutsedda utgiftsökningar rörande jordbruksdriften såsom höjda arbetslöner, prisstegringar på förbrukningsartiklar m. m. Högskolestyrelsen föreslår, att specialstaterna för försöksgårdarna i fortsättningen skola fastställas av styrelsen. Vid bifall härtill avser styrelsen att efter hörande av försöksgårdsföreståndarna i juni månad för varje försöksgård fastställa en preliminär normalstat för följande budgetår. En definitiv stat skulle sedan fastställas i januari månad, då skörderesultaten föreligga. Enligt styrelsens mening böra försöksgårdsföreståndarna äga använda ökade inkomster av jordbruksdriften till investeringar, om nettoutgifterna hållas inom den fastställda normalstatens ram.

Statskontoret avstyrker i remissutlåtande den 17 oktober 1949 förslaget om ändring av medelsanvisningen till försöksgårdarna.

Upprustning av försöksgårdarnas byggnader och fasta anläggningar.

Försöksgårdskommittén framlägger i sitt betänkande detaljförslag till de nuvarande försöksgårdarnas upprustning beträffande byggnader och andra fasta anläggningar. Kommittén framhåller, att vid de flesta gårdarna därjämte behövs en ökad och förbättrad inventarieutrustning. Kommittén anser, att detta behov bör överses och att översynen bör resultera i en plan för inventarieanskaffning under de närmaste åren. Kostnaderna för att genomföra det program, som kommittén lagt fram beträffande upprustningen av byggnader och andra fasta anläggningar, uppskattas till i runt tal 800 000 kronor.

Angående det närmare innehållet i förslaget samt i högskolestyrelsens yttrande däröver torde utskottet få hänvisa till s. 6—8 i propositionen.

Framställningen om inköp av ytterligare jord till Offers försöksgård.

Styrelsen för lantbrukshögskolan och statens lantbruksförsök (skr. ⁸/₁₂ 1949) hemställer, att ett investeringsanslag av 39 000 kronor skall anvisas för inköp av fastigheterna Subbersta 2² och Klippen 1¹ i Boteå socken i Västernorrlands län. Fastigheterna, som gränsa till Offers försöksgård, avses skola sammanläggas med denna. Av styrelsens skrivelse inhämtas bland annat följande.

De till inköp föreslagna fastigheterna omfatta cirka 7,5 hektar åker och äng samt cirka 62 hektar skogsmark. Ägaren har erbjudit styrelsen för lantbrukshögskolan att köpa dem för 36 000 kronor. Anbudet gäller till och med den 1 juli 1950. Fastigheterna besväras av ett skogs- och betes-servitut. Enligt en uppskattning, som företagits av forstmästaren T. Jonsson, har fastigheternas skog, efter avdrag av den belastning som servitutet utgör, ett värde av omkring 32 000 kronor. Föreståndaren för försöksgården har värderat åkerjorden till 14 000 kronor.

Högskolestyrelsen anser det begärda priset, 36 000 kronor, godtagbart. Utöver detta belopp beräknar styrelsen att 3 000 kronor erfordras för att bestrida vissa kostnader i samband med köpet.

Inlösen av skulder, som belasta Wiads försöksgård.

Enligt beslut vid 1949 års riksdag (prop. nr 41; r. skr. nr 347) har den forskning, som bedrivits vid Institutet för husdjursförädling vid Wiad, från och med den 1 januari 1950 inordnats under lantbrukshögskolan såsom en självständigt arbetande avdelning av dess institution för avels- och raslära. Egendomen Wiad har lagts under förvaltning av styrelsen för lantbrukshögskolan och statens lantbruksförsök som en försöksgård.

Med stöd av riksdagens bemyndigande har Kungl. Maj:t den 29 december 1949 fastställt ett avtal om statens övertagande av institutets tillgångar, vilket träffats mellan styrelsen för lantbrukshögskolan och statens lantbruksförsök samt styrelsen för institutet. Enligt avtalet har institutet förbundit sig att den 1 januari 1950 med full äganderätt och utan vederlag till staten överlämna institutets samtliga tillgångar, såsom egendomen Wiad med institutionen, levande och döda inventarier samt allt vad därtill hörer. Staten skall därvid övertaga betalningsansvaret för institutets fasta skulder. Dessa uppgå per den 31 december 1949 till 244 486 kronor 83 öre. Av detta belopp utgöras 24 509 kronor 97 öre av en inteckningsskuld till institutets pensionsfond. Fonden har dessutom omkring 20 000 kronor inestående å bankräkning.

Under framhållande att statens domäner bruka vara gravationsfria hemställer *styrelsen för lantbrukshögskolan och statens lantbruksförsök* (skr. ²⁵/₁ 1950), att för inlösen av de skulder, som belasta Wiads försöksgård, skall å tilläggsstat för innevarande budgetår anvisas ett reservationsanslag av 244 500 kronor.

Anslag till underhållsarbeten å vissa byggnader vid Experimentalfältet.

Enligt avtal mellan styrelsen för lantbrukshögskolan, å ena, samt lantbruksakademien, å andra sidan, disponerar lantbrukshögskolan för statens jordbruksförsöks räkning sedan den 1 januari 1939 vissa akademien tillhöriga byggnader vid Experimentalfältet. Byggnaderna utgöras av en ladugård med vagnslider, en byggnad, som förut inrymt ett gasverk, och ett ishus. Byggnaderna ha tidigare från och med år 1907 varit upplåtna åt centralanstalten för försöksväsendet på jordbrukets område. Upplåtelsen åt lantbrukshögskolan är hyresfri men det åligger högskolan att ombesörja och bekosta tillfredsställande underhåll av byggnaderna.

Sedan vid besiktning konstaterats, att underhållsarbeten äro erforderliga till en kostnad av 40 000 kronor, hemställer *styrelsen för lantbrukshögskolan och statens lantbruksförsök* i skrivelse den 6 december 1949, att skäligt belopp måtte tillerkännas lantbruksakademien till dessa arbeten.

Byggnadsstyrelsen har vid besiktning på platsen funnit, att de ifrågasatta arbetena helt avse underhåll och att den uppgivna kostnaden måste anses skälig.

Departementschefen.

Departementschefen anför följande.

»Jag torde först få behandla frågan om anslag till försöksgårdarna för nästa budgetår. Den omständigheten att staterna för gårdarna i regel icke kunnat hållas under senare år och att ett flertal framställningar måst göras hos Kungl. Maj:t om överskridande har föranlett högskolestyrelsen att

föreslå vissa ändringar i formerna för medelsanvisningen. Kungl. Maj:t har redan i riksstatsförslaget för budgetåret 1950/51 biträtt detta förslag, såvitt detsamma avser att medelsanvisningen skall ske under ett särskilt förslagsanslag. I övrigt innebär förslaget att fastställandet av staterna för försöksgårdarna skall delegeras till styrelsen för lantbrukshögskolan. Vidare förutsättes, att medel skola beräknas för att täcka oförutsedda utgifter och att staterna skola grundas på uppskattningar av medelsbehovet, som icke gjorts så långt i förväg som nu är fallet.

Med anledning av vad högskolestyrelsen sålunda föreslagit vill jag först erinra om att de årliga kostnaderna för försöksgårdsverksamheten blivit väsentligt högre än vad man från början ansåg sig behöva räkna med. I 1943 års statsverksproposition (IX H. T. punkt 16) framhöll dåvarande chefen för jordbruksdepartementet önskvärdheten av att verksamheten vid försöksgårdarna — då ränta icke beräknades å vare sig jordbruks- eller inventariekapital och då gårdarna icke heller belastades med utgifter för driftsledare — bedreves så att den, bortsett från ofrånkomliga extra kostnader för försöksverksamheten, icke behövde föranleda direkta bidrag av statsmedel. I själva verket ha emellertid, såsom framgår av den förut lämnade redogörelsen, avsevärda belopp utöver vad som motsvarar de extra kostnaderna för försöksverksamheten årligen måst ställas till gårdarnas förfogande.

Enligt min mening kan man ej heller räkna med att det önskemål, som dåvarande departementschefen uttalade år 1943, skall kunna förverkligas för försöksgårdarna som en enhet betraktade. Försöken inverka på grund av sin beskaffenhet i regel störande och försämrande på resultatet av jordbruksdriften i betydligt större utsträckning än som motsvaras av de direkta kostnaderna för försöken. Vid vissa av de norrländska försöksgårdarna äro vidare de naturliga förutsättningarna för en lönsam jordbruksdrift mindre goda. Slutligen har otvivelaktigt i viss utsträckning en önskvärd rationalisering av driften hindrats av medelsbrist.

Jag delar vidare högskolestyrelsens uppfattning, att det nuvarande systemet för reglering av försöksgårdarnas ekonomiska förhållanden icke är fullt tillfredsställande. Sålunda finner jag det önskvärt, att detaljfrågor rörande de ekonomiska förhållandena vid de olika gårdarna i större omfattning än vad nu är fallet skola kunna avgöras av underordnad myndighet, att frågor om anvisande av medel för oförutsedda utgifter skola kunna handläggas enklare än nu, då alla dylika ärenden måste prövas av Kungl. Maj:t, samt att över huvud en smidigare form skall finnas för bestämmande av medelsanvisningen till de olika gårdarna och för dispositionen av de anvisade medlen. En dylik ökad frihet får dock givetvis ej leda till att Kungl. Maj:t kommer att sakna möjlighet att effektivt reglera användningen av medel för olika ändamål.

Ur nu anförda synpunkter kan jag delvis ansluta mig till det förslag, som högskolestyrelsen framlagt. Jag anser sålunda att staterna för de olika försöksgårdarna i fortsättningen böra fastställas av högskolestyrelsen och ej,

såsom hittills, av Kungl. Maj:t. Det bör emellertid ankomma på Kungl. Maj:t att bestämma storleken av de belopp, som för samtliga gårdar skola få användas till utgifter för försöksverksamheten och för investeringar. Även storleken av det nettotillskott av statsmedel, som skall få medräknas vid upprättandet av staterna, bör bestämmas av Kungl. Maj:t. Vidare torde Kungl. Maj:t böra föreskriva, att styrelsen vid fastställandet av staterna skall reservera viss del av sistnämnda belopp för oförutsedda utgiftsökningar. Styrelsen bör äga medgiva överskridande av staterna endast inom ramen för detta belopp. Frågor om ytterligare överskridanden böra prövas av Kungl. Maj:t. Därest överskott i förhållande till staten skulle uppkomma på någon gård, bör det likaledes ankomma på Kungl. Maj:t att pröva, om och i vad mån detta överskott skall få användas för utvidgning av försöksverksamheten eller för ytterligare investeringar.

De åtgärder, som nu föreslagits, torde få betraktas som ett försök. De praktiska erfarenheterna torde sålunda få avgöra, huruvida andra vägar måste sökas för att en tillfredsställande form för medelsanvisningen till försöksgårdarna skall erhållas.

Vad angår medelsbehovet under anslaget för nästa budgetår anser jag mig icke kunna förorda någon anslagshöjning för försöksverksamheten. För detta ändamål torde böra beräknas oförändrat 102 800 kronor. Försöksgårdskommittén har föreslagit, att gårdarnas behov av ökad och förbättrad inventarieutrustning skall utredas, så att en plan för inventarieanskaffning under de närmaste åren kan uppgöras. Jag finner kommitténs förslag lämpligt. Det torde få ankomma på högskolestyrelsen att låta verkställa en sådan utredning. I avbidan på resultatet av en dylik översyn bör enligt min mening anvisningen till investeringar under nästa budgetår bibehållas oförändrad. För ändamålet torde sålunda böra beräknas 48 000 kronor. Till försöksgårdsledningen för Brännberg och Sunderbyn torde böra upptagas oförändrat 3 900 kronor. Kostnaderna för jordbruksdriften och inkomsterna av denna för budgetåret 1950/51 uppskattar högskolestyrelsen till 407 400 respektive 425 300 kronor. Inkomsterna beräknas sålunda överstiga utgifterna med 17 900 kronor. Jag har icke något att erinra mot dessa beräkningar. Såsom jag nyss uttalat torde visst belopp böra upptagas för att täcka oförutsedda kostnadsökningar eller inkomstminskningar. Högskolestyrelsen har för detta ändamål begärt 50 000 kronor. Enligt min mening bör ett belopp av 20 000 kronor anses tillräckligt. I likhet med högskolestyrelsen anser jag försiktigheten bjuda att man icke räknar med någon nettoinkomst från Wiads försöksgård under nästa budgetår. Jag torde i detta sammanhang få nämna, att en framställning om försäljning av Sunderbyns försöksgård för närvarande prövas inom jordbruksdepartementet. En försäljning av gården torde emellertid icke nämnvärt påverka medelsbehovet under förevarande anslag. Anslaget torde sålunda för nästa budgetår böra uppföras med $(102\,800 + 48\,000 + 3\,900 - 17\,900 + 20\,000 =)$ 156 800 kronor.

Jag torde härefter få övergå till försöksgårdskommitténs förslag rörande

upprustning av de nuvarande försöksgårdarnas byggnader och fasta anläggningar. Ett genomförande av detta skulle kräva en medelsanvisning av omkring 800 000 kronor. En investering av denna storlek kan givetvis icke nu komma i fråga. Jag torde i detta sammanhang få erinra om att det förslag beträffande uppförande av ny ladugård m. m. vid Öjebyns försöksgård, som ingår i nämnda program och som kostnadsberäknats till 233 100 kronor, upptagits av högskolestyrelsen i dess äskanden om anslag till byggnadsarbeten för budgetåret 1950/51 men ej biträttts av Kungl. Maj:t (statsverkspropositionen, bil. 29, p. 3). Vidare ingå i programmet investeringar å Gisselås försöksgård för en sammanlagd kostnad av 188 000 kronor. Jag lutar närmast åt den uppfattningen, att Gisselås försöksgård bör nedläggas. Slutlig ståndpunkt i denna fråga torde emellertid böra tagas först i samband med prövningen av kommitténs förslag rörande försöksgårdssystemets utbyggnad. Innan beslut i frågan fattats böra några investeringar i gården icke göras. Vad angår kommitténs förslag i övrigt finner jag det önskvärt, att upprustningen påbörjas genom att medel för nästa budgetår anvisas till utförande av de mest angelägna investeringarna. Med hänsyn till att de åtgärder, som föreslagits beträffande Ugerups försöksgård, äro av intresse för den aktuella kampen mot jordförstöringen å Skånes sandjordar, förordar jag, att dessa åtgärder skola utföras under nästa budgetår. I enlighet med kommitténs uppskattning av kostnaderna torde för ändamålet böra anvisas 36 100 kronor. Då bostadsbeståndet vid Öjebyns försöksgård icke är tillfredsställande föreslår jag, att såsom ett första led i upprustningen av detsamma en arbetarbostad skall uppföras under nästa budgetår. För detta ändamål torde böra beräknas 29 500 kronor. Slutligen anser jag, att till de mest angelägna investeringarna bör hänföras det föreslagna förvärvet av ytterligare mark till Offers försöksgård. Den begärda köpeskillingen, 36 000 kronor, finner jag godtagbar. Då enligt min mening några särskilda medel till omkostnader i samband med köpet icke behöva anvisas, torde för ändamålet böra upptagas 36 000 kronor. För upprustning av de nuvarande försöksgårdarnas byggnader och fasta anläggningar torde sålunda för nästa budgetår böra anvisas ($36\ 100 + 29\ 500 + 36\ 000 =$) 101 600 kronor.

I likhet med högskolestyrelsen finner jag det lämpligt, att de skulder, som belasta Wiads försöksgård, skola inlösas. Dessa skulder uppgå till i runt tal 244 500 kronor. Härav utgöras emellertid omkring 24 500 kronor av en skuld till WiadInstitutets pensionsfond. Då denna fond skall tillföras statsverket, torde hänsyn icke behöva tagas till sistnämnda belopp. För inlösen av skulderna torde sålunda erfordras ett anslag å 220 000 kronor. Medel för detta ändamål och för den upprustning av försöksgårdarna, som jag nyss förordat, torde böra anvisas under ett gemensamt anslag å kapitalbudgeten under Statens affärsverksfonder: Domänverket och benämnas Byggnadsarbeten och markförvärv m. m. för statens försöksgårdar. Anslaget torde för nästa budgetår böra uppföras med ($101\ 600 + 220\ 000 =$) 321 600 kronor.

Till slut torde jag få beröra framställningen om anslag till lantbruksakademien för byggnadsarbeten å vissa byggnader vid Experimentalfältet, vilka disponeras av statens jordbruksförsök. Av den redogörelse, som lämnats i det föregående, torde framgå, att dessa arbeten avse sådant underhåll av byggnaderna, som enligt avtal åvilar lantbrukshögskolan. Då byggnadsstyrelsen funnit de kostnader å 40 000 kronor, som beräknats för dessa arbeten, skäligen, tillstyrker jag, att ett anslag å nämnda belopp skall anvisas för ändamålet å riksstaten för budgetåret 1950/51. Anslaget torde böra benämnas Underhållsarbeten å vissa lantbruksakademien tillhöriga byggnader vid Experimentalfältet och vara obetecknat.»

Utskottet.

De årliga kostnaderna för verksamheten vid statens försöksgårdar ha såsom departementschefen framhållit blivit väsentligt högre än vad man från början beräknat och årligen ha avsevärda belopp måst ställas till gårdarnas förfogande utöver vad som kan anses ha motsvarat de särskilda utgifter, som föranletts av försöken. Utskottet delar emellertid departementschefens mening, att man icke bör räkna med att verksamheten vid försöksgårdarna skall kunna bedrivas så att den, bortsett från de ofrånkomliga extra kostnaderna för försöken, icke behöver föranleda direkta bidrag av statsmedel, även om ränta icke beräknas å vare sig jordbruks- eller inventariekapital samt gårdarna ej heller belastas med utgifter för driftsledare. Härvidlag vill utskottet understryka vad departementschefen anfört om försökens i regel störande och försämrande inverkan på resultatet av jordbruksdriften, om vissa försöksgårdars mindre goda naturliga förutsättningar för en lönsam drift samt om ofullständig rationalisering på grund av brist på medel.

Utskottet är även ense med departementschefen om att det nuvarande systemet för reglering av försöksgårdarnas ekonomiska förhållanden icke är fullt tillfredsställande och förordar, att det i propositionen framlagda förslaget om ändring härutinnan skall försöksvis genomföras.

Vad angår medelsbehovet för försöksgårdarna för nästa budgetår får utskottet till en början erinra om att utskottet i sitt utlåtande nr 16 biträtt ett av Kungl. Maj:t framlagt förslag om försäljning av Sunderbyns försöksgård. Såsom departementschefen anfört torde emellertid försäljningen av denna gård icke nämnvärt påverka medelsbehovet under förevarande anslag. Då utskottet icke har något att erinra mot anslagsberäkningen, biträder utskottet därför Kungl. Maj:ts hemställan, att anslaget för nästa budgetår skall uppföras med 156 800 kronor.

I fråga om upprustningen av de nuvarande försöksgårdarnas byggnader och fasta anläggningar torde det vara uppenbart, att försöksgårdskommitténs förslag är alltför kostnadskrävande för att nu kunna genomföras. De mest angelägna investeringarna böra emellertid komma i fråga under nästa bud-

getår. Vad Kungl. Maj:t i sådant hänseende föreslagit synes välgrundat och biträdes av utskottet. Den i propositionen berörda frågan om nedläggandet av Gisselås försöksgård föranleder intet annat uttalande från utskottets sida än att frågan bör upptagas i samband med prövningen av kommitténs förslag rörande utbyggnaden av försöksgårdssystemet.

Vad i övrigt föreslagits i propositionen föranleder ingen utskottets erinran. Under åberopande av det anförda hemställer utskottet,

att riksdagen må

1) å riksstaten för budgetåret 1950/51 under nionde huvudtiteln anvisa

a) till *Lantbrukshögskolan och statens lantbruksförsök: Statens försöksgårdar* ett förslagsanslag av 156 800 kronor;

b) till *Underhållsarbeten å vissa lantbruksakademien tillhöriga byggnader vid Experimentalfältet* ett anslag av 40 000 kronor;

2) å kapitalbudgeten för budgetåret 1950/51 under *Statens affärsverksfonder: Domänverket till Byggnadsarbeten och markförvärv m. m. vid statens försöksgårdar* anvisa ett investeringsanslag av 321 600 kronor.

Stockholm den 4 maj 1950.

På jordbruksutskottets vägnar:

L. TJÄLLGREN.

Vid detta ärendes slutbehandling ha närvarit:

från första kammaren: herrar Alfred Andersson, Anderberg, Svedberg*, Carl Sundberg*, Jon Jonsson*, Hjalmar Nilsson, Bertil Andersson, Lars Andersson*, Herbert Hermansson* och Hugo Osvald*; samt

från andra kammaren: herrar Andersson i Tungelsta*, Gustafson i Dädesjö*, Jacobson i Vilhelmina, Antby*, Andersson i Hyssna, Hæggbloom och Ahlsten, fru Eriksson i Hallstahammar samt herrar Boman i Stafsund och Andersson i Långviksmon.

* Ej närvarande vid utlåtandets justering.